

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ชีวิตที่ถูกเมิน

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ “วิธีการเขียนตามจินตนาการ”

- ❖ ชีวิตที่ถูกเมิน
- ❖ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
- ❖ โอ้ม! พินิจมหาพิจารณา
- ❖ ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑)
- ❖ ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๒)
- ❖ ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๓)
- ❖ สร้างสรรค์งานเขียน (๑)
- ❖ สร้างสรรค์งานเขียน (๒)
- ❖ สร้างสรรค์งานเขียน (๓)

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ผลลัพธ์

๒.

ผลลัพธ์

คำไทยใช้ให้ถูก

ผลลัพธ์

[ผน-ลับ] หมายถึง
(น.) จำนวนที่ได้จากการคำนวณ

ทบทวน

ความรู้เดิม

ชีวิตที่ถูกเข็มนา

คำถามชวนคิด

เมื่อเห็นภาพสัตว์เหล่านี้แล้ว
รู้สึกอย่างไร

คำถามชวนคิด

ให้นักเรียน
ช่วยบอกประโยชน์ของสัตว์
เหล่านี้ตามความเข้าใจ

ชีวิตที่ถูกเมิน

บทนี้เตือนให้เมตตา
รู้คุณค่าของทุกสิ่ง
สัตว์และคนต่างพึ่งพิง
ควรกรุณาเอื้ออาทร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ได้
๒. อ่านจับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
๓. มีมารยาทในการอ่านและการแสดงความคิดเห็น

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

หลักการแสดงความคิดเห็น

๑. มีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็น
เป็นอย่างดี
๒. หาเหตุผล และข้อจำกัดต่าง ๆ มาประกอบ
ไม่ลำเอียง
๓. คิดให้ดีก่อนพูดหรือแสดงความคิดเห็น

หลักการแสดงความคิดเห็น

๔. ลำดับเนื้อหาหรือประเด็นในการแสดงความ
ความคิดเห็นให้ดี
๕. ใช้ถ้อยคำหรือข้อความไปในทางสร้างสรรค์
๖. หลีกเลี่ยงเรื่องส่วนตัวและเรื่องของผู้อื่น
๗. แสดงความคิดเห็นเชิงบวกและเป็นประโยชน์

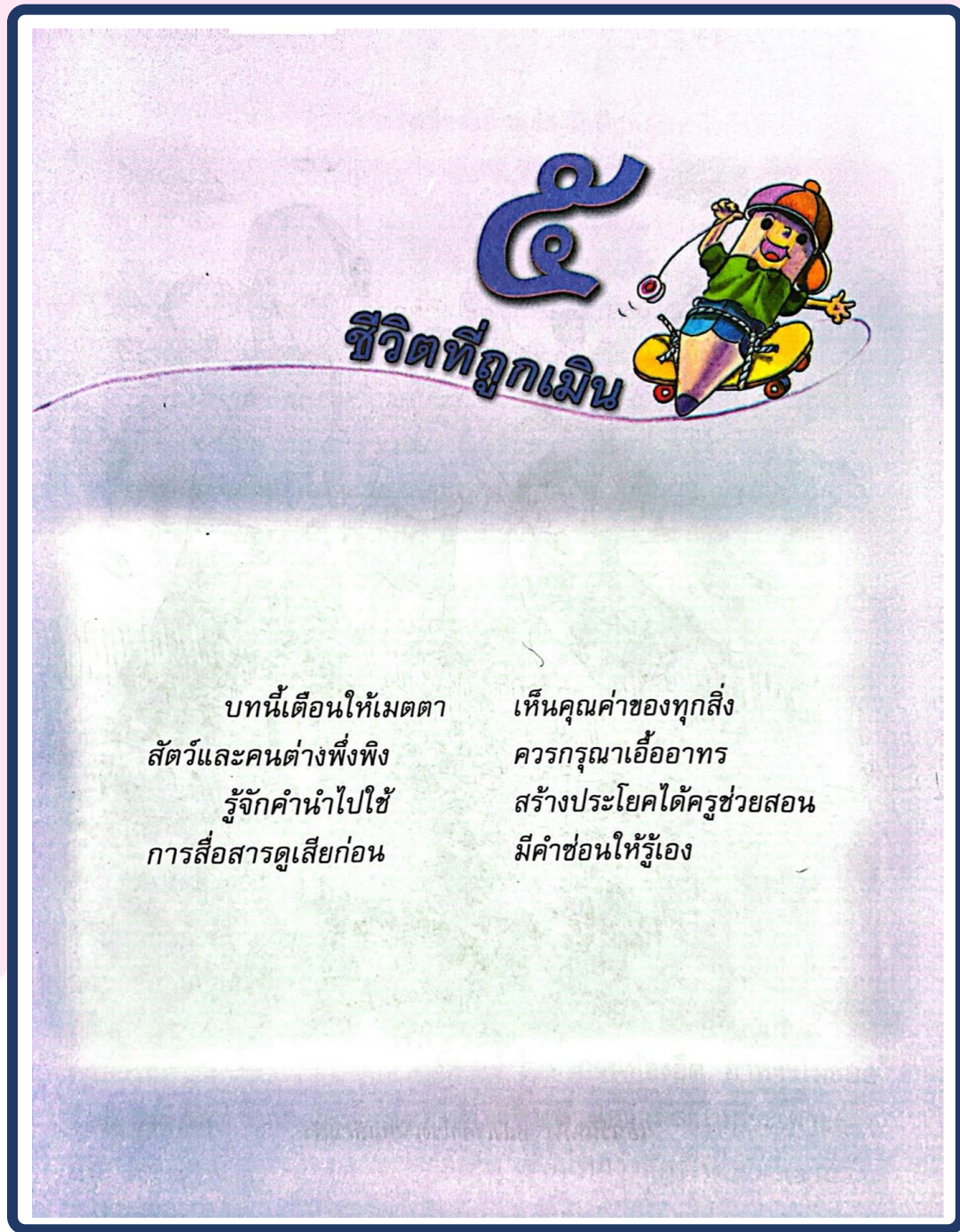

กระบวนการอ่านจับใจความ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมาย
๒. อ่านอย่างตั้งใจ
๓. ตั้งคำถาม-ตอบคำถาม
๔. สรุปใจความสำคัญ ประโยชน์ ความรู้ ข้อคิด

ชีวิตที่ถูกเมิน (๑)

บทนี้เตือนให้เมตตา
สัตว์และคนต่างพึ่งพิง
รู้จักนำไปใช้
การสื่อสารดูเสียก่อน

เห็นคุณค่าของทุกสิ่ง
ควรกรุณาเอื้ออาทร
สร้างประโยชน์ได้ครูช่วยสอน
มีคำสอนให้รู้เอง

ชีวิตที่ถูกเมิน (๒)

เย็นวันหนึ่ง หลังเวลาโรงเรียนเลิกแล้ว

ชีวิตที่ถูกเมิน (๓)

เย็นวันหนึ่ง หลังเวลาโรงเรียนเลิกแล้ว มีเด็กกลุ่มหนึ่งกำลังยืนมุงดูอะไรอยู่ที่ริมรั้วสวนเกษตรของโรงเรียน ลุงบุญซึ่งเป็นผู้ดูแลสวนร้องบอกเด็กๆ ว่า

“ยืนดูอยู่ห่างๆ นะ อย่าเข้าไปใกล้มัน”

“งูมันทำอะไรตุ๊กแก มันเล่นหยอกล้อกันหรือต่อสู้กันครับลุง” ก้องถามด้วยความอยากรู้อยากเห็น เพราะเห็นงูรัดตัวตุ๊กแกเอาไว้

“มันไม่ได้เล่นหยอกล้อกันหรอก มันต่อสู้กันจริงๆ นี่ก็ต่อสู้กันมานานเกือบชั่วโมงแล้วนะ” ลุงบุญบอก

“ลุงครับ ดูซิ งูมันรัดตัวตุ๊กแกเสียวแน่นเชียว เห็นไหมครับ ตุ๊กแกมันเอาขาหน้าสองขาของมันปิดปากเอาไว้ ทำไมล่ะครับ” ก้องถาม

“ก็เจ้างูเขี้ยวตัวนี้ มันจะล้วงเข้าไปในคอของตุ๊กแกนะซี ตุ๊กแกมันไม่ยอม มันจึงเอาขาหน้าปิดปากไว้ ไม่ให้ปากของมันอ้าไถ่ล่ะ” ลุงบุญตอบ

พอใจสงสัยบ้าง จึงถามลุงว่า “ทำไมล่ะคะ แปลกจัง หนูไม่เคยเห็นมาก่อนเลย”

ลุงบุญจึงเล่าให้เด็กๆ ฟังว่า “แต่ก่อนลุงเคยได้ยินผู้ใหญ่เขาเล่าให้เด็กๆ ฟังว่า งูเขี้ยวมันชอบมากินตับตุ๊กแก ตุ๊กแกตัวไหนที่แก่มีอายุมากแล้ว มันจะร้องเรียกให้งูมากินตับว่า ‘ตับแก่ๆ’ หรือ ‘ตุ๊กแกๆ’ ลุงเคยสงสัยมานานแล้วว่ามันเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ พอลุงโตขึ้นจึงได้รู้ว่าความจริงแล้วงูไม่ได้กินตับตุ๊กแกหรอก ที่ตุ๊กแกร้องแล้วอ้าปากให้งูมาล้วงคอกนั้น ก็เพราะว่ามันกินแมลงเข้าไปมากจนท้องอืด อาหารไม่ย่อย จึงร้องออกมาเหมือนส่งสัญญาณให้งูมาช่วยล้วงเอาแมลงในกระเพาะของมัน แล้วมันจะรู้สึกสบาย หายท้องอืด เห็นไหมว่าสัตว์ในโลกนี้เขาสร้างมาให้คู่กัน แล้วมันก็ต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

ชีวิตที่ถูกเมิน (๔)

“จริงด้วย” ก้องเสริมขึ้น “ผมเคยเห็นนกเอี้ยง มันเกาะอยู่บนหลังควาย พ่อผมบอกว่า มันช่วยกินแมลงบนหลังควาย ทำให้ควายหายรำคาญ คงเป็นเพื่อนแบบเดียวกันนี่นะครับ”

“ทำไมตุ๊กแกตัวนี้ ไม่ยอมให้ขี้เขี้ยวล้วงคอมันล่ะคะ” ไบหม่อนสงสัย

“ก็ตุ๊กแกตัวนี้คงยังไม่ได้กินอะไร แมลงยังไม่ลั่นกระเพาะ มันจึงไม่ยอมให้ขี้เขี้ยวมาล้วงคอไงล่ะ” ลุงบุญตอบข้อสงสัยของเด็กๆ และเล่าต่อไปว่า

“นี่มันต่อสู้กันนาน จนต่างฝ่ายต่างอ่อนเพลียแล้วนะ ลุงเห็นจะต้องไปหาไม้ยาวๆ มาใส่ให้เลื้อยไปเสีย ตุ๊กแกจะได้หนีไปได้” ลุงบุญพูดจบ ก็ไปเอาไม้มาเชยงจนมันเลื้อยหนีไป ส่วนตุ๊กแกก็แหม่นหายใจระรวย แล้วค่อยๆ หนีไปเช่นกัน

“ฉันเกลียดตุ๊กแก ทำไมไม่มัดมันให้ตายเสียล่ะ” ฟ้าครามพูดด้วยสีหน้าชิงชัง

“หน้าตาน่าเกลียด น่ากลัว ตัวลายๆ แถมชอบร้องเสียงดัง” พอใจพูดเสริมด้วยความกลัว

ลุงบุญบอกเด็กๆ ว่า “แม้ตุ๊กแกมีรูปร่างหน้าตาไม่น่าดู แต่ก็ช่วยทำประโยชน์ให้เรา มันช่วยจับแมลงที่เป็นศัตรูพืช เราไม่ต้องไปหายาฆ่าแมลงมานะ”

“ฉันก็เกลียดทั้งจิ้งจก และตุ๊กแก เห็นที่ไรต้องร้องกรีดให้คนมาช่วย ถึงจิ้งจกจะตัวเล็กกว่าก็จริง ดูเนื้อมันนุ่มๆ ยังไงชอบกล” ไบหม่อนพูดอย่างเอาจริงเอจัง

ลุงบุญเล่าให้เด็กๆ ฟังว่า “ลุงเคยฟังนิทานเรื่องหนึ่งเล่าว่า ทำไมจิ้งจกจึงร้องทัก จู้ๆ ก็เพราะจิ้งจกอยากจะตอบแทนบุญคุณเจ้าของบ้าน ที่ให้มันอยู่อาศัย เมื่อรู้ว่าเขาจะทำผิดคิดชั่ว จึงต้องร้องทักเตือนสติ

ชีวิตที่ถูกเมิน (๕)

หากเป็นเรื่องที่จะเกิดอันตรายแก่เจ้าของบ้าน เช่น ถ้าเขาจะเดินทางไป
ประสบอันตรายที่ร้ายแรง จิ้งจกก็จะยอมสละชีวิต กระโดดลงจากเพดาน
ตกลงไปตายขวางหน้าเขาไว้ก่อนออกจากบ้าน”

“ดีจังเลย ลุงบุญมีเรื่องสนุกๆ มาเล่าให้พวกเราฟัง ขอขอบคุณมาก
นะครับ” ฟ้าครามยิ้มอย่างเบิกบาน “ที่นี้ผมจะไม่เกลียดจิ้งจก ตุ๊กแก
อีกแล้ว”

ไบหม่อนเสริมว่า “ฉันก็เหมือนกัน เปลี่ยนใจแล้วละ จะไม่กลัว
จิ้งจก ตุ๊กแก อีกแล้ว มองในแง่ดี มันก็ไม่น่ากลัวนะ”

“เอ้า! ใครเกลียด กลัว สัตว์อื่นๆ อีกไหม” ลุงบุญถาม

“หนูไม่ชอบกิ้งกือ ค่ะลุง มันมีขาเยอะแยะ เวลาเดิน
มาน่ากลัวออก” แดงอ่อนขอพุดบ้าง

ชีวิตที่ถูกเมิน (๖)

“หนูก็ไม่ชอบไส้เดือน 🐛 มันน่าขยะแขยงค่ะ” พอใจพูดเสริม
ลุงบุญจึงให้เด็ก ๆ ช่วยกันคิดว่า กิ้งกือ ไส้เดือน มีคุณหรือมีโทษต่อ
เรา เราควรเกลียดกลัวหรือไม่ และความเชื่อเรื่องจิ้งจกตกก่อนออกจาก
บ้าน เป็นจริงหรือไม่ อย่างไร

“วันนี้เย็นมากแล้ว กลับบ้านได้แล้ว วันหลังมาคุย
กับลูกกันใหม่นะ” ลุงบุญพูดกำชับ

เย็นวันรุ่งขึ้น เด็ก ๆ มาคอยลุงบุญ แต่ก็ไม่พบ ทุกคนใจเสีย กลัวจะ
อดฟังเรื่องสนุก ๆ จากลุงบุญอีก

“โน่นไง! ลุงบุญมาโน่นแล้ว”

“ไชโย! ลุงมาแล้ว”

“ดีใจ! ดีใจ! ดีใจจังเลย”

เสียงเด็ก ๆ ร้องบอกกันแซ่แซ่ จนกระทั่งลุงบุญเดินมาหาพวกเด็ก ๆ

“ลุงมาช้าไปหน่อยนะ เพราะต้องไปห้ามแม่ค้าคนหนึ่งกำลังเอาไม้
ไล่ตีหมา ไม่ให้มันมากินเศษอาหาร แถมด่าหมาอย่างหยาบ ๆ คาย ๆ อีก”
ลุงบุญบอกเด็ก ๆ

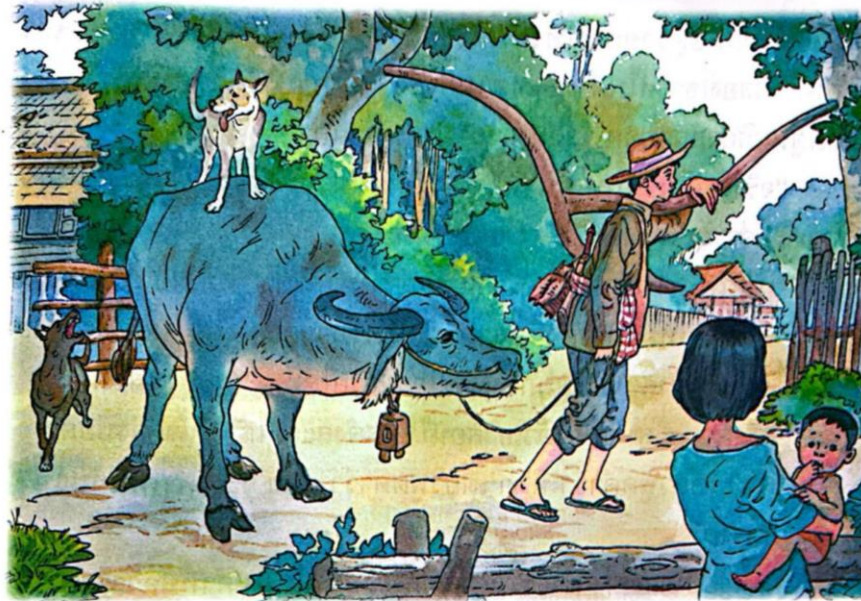
“เฮ้อ! เกิดมาเป็นหมาที่น่าสงสารนะ มีแต่คนดูถูก บางคนชอบ
เอาคำว่า หมา มาต่อเติมเป็นคำที่หยาบคาย ไม่สุภาพเลย” ลุงบุญพูด
แล้วมองหน้าเด็ก ๆ ซึ่งมีสีหน้าสงสารสุนัขตัวนั้น

“แล้ววันนี้ ลุงบุญจะมีเรื่องหมามาเล่าให้เราฟังไหมคะ” ใบหม่อนถาม

“นั่นแน่! ตัดใจแล้วสินะ” ลุงหยอกล้อเด็ก ๆ

“พวกเราได้ความรู้จากลุง แถมสนุกอีกด้วยครับ” ก้องบอก

ชีวิตที่ถูกเมิน (๗)

เวลาเจ้าหุ่ยออกไปทำนา เจ้าแก่นจะกระโดดขึ้นหลังเจ้าหุ่ยไปทุกหนทุกแห่ง

“พูดชมกันแบบนี้ มีหรือที่ลุงจะไม่เล่า” ลุงบุญพูดยิ้มๆ แล้วเล่าว่า “คนบางคนมักดูถูกหมากับควาย โดยเฉพาะควายเห็นว่าเป็นสัตว์ที่ไม่ฉลาด”

ลุงบุญเป็นชาวอุดรธานี ที่บ้านลุงบุญมีสุนัขตัวหนึ่งชื่อ เจ้าแก่น มันเป็นเพื่อนรักกับเจ้าหุ่ย เวลาเจ้าหุ่ยออกไปทำนา เจ้าแก่นจะกระโดดขึ้นหลังเจ้าหุ่ยไปทุกหนทุกแห่ง ไม่ยอมลงจากหลังเจ้าหุ่ยเลย แม้แต่ขณะที่เจ้าหุ่ยกำลังไถนาอยู่ก็ตาม มันจะกระโดดลงจากหลังเจ้าหุ่ยก็ต่อเมื่อเจ้าของต้อนกลับเข้าคอก เจ้าหุ่ยไม่รู้สึกรำคาญเลยที่มีเจ้าแก่นอยู่บนหลังของมันตลอดเวลา ทั้งคู่เป็นสัตว์ที่ฉลาดและน่ารัก ลบค่าสับประมาทได้

ชีวิตที่ถูกเมิน (๘)

“หนูเคยดูรายการโทรทัศน์รายการหนึ่งค่ะ มีคุณลุงคนหนึ่งเขา
สอนหมาของเขาให้ไปคาบของตามคำสั่ง มันคาบได้ถูกต้องหมดเลยคะ
แถมดูนาฬิกาแล้วบอกเวลาได้ด้วย” ไบหม่อนเล่า

“จริงรี! หมาที่ไหนดูนาฬิกาเป็น จะไม่มากไปแล้ว” ฟ้าครามสงสัย
ก้องเสริมว่า “จริงๆ ผมก็ได้ดูรายการนี้เหมือนกัน”

“เห็นไหม หนูมีก้องเป็นพยานด้วยอีกคนแล้วคะ” ไบหม่อนรีบบอก

“ลุงเชื่อ หมาบางตัวก็ฉลาดมาก สามารถสอนได้ เคยเห็นสุนัข
ตำรวจไหม เขายังสอนให้ดมกลิ่น จับโจรผู้ร้ายได้เลย” ลุงบุญเสริม

“จริงด้วย สุนัขบางตัวเขาสอนให้แสดงละครได้” น้ำค้างบอก

“เอ๊ะ! เดี่ยวพูดคำว่า หมา เดี่ยวพูดคำว่า สุนัข จะใช้คำไหนกันแน่”
ฟ้าครามถาม

ลุงบุญอธิบายว่า คำว่า หมา กับ สุนัข เป็นคำที่มีความหมาย
เดียวกัน คำว่า สุนัข เป็นคำสุภาพ ส่วนคำว่า หมา เป็นคำธรรมดาที่คน
ส่วนใหญ่พูดกัน

ฟ้าครามยังสงสัยว่าสุนัขดูนาฬิกาได้อย่างไร ก้องและไบหม่อน
จึงช่วยกันเขียนตัวเลขลงในกระดาษ แล้วแสดงเป็นสุนัขฉลาดตัวนั้น
เมื่อแหงนหน้าไปดูนาฬิกาบอกเวลาเท่าไร ก็ไปหยิบตัวเลขนั้นๆ มาวาง
ให้ดู เพื่อนๆ จึงร้องอ้อ เข้าใจแล้ว

เย็นวันนั้นลุงบุญ ทำให้เด็กๆ มีคำถามเกิดขึ้นในใจกันทุกคน เช่น
สัตว์ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรแก่มนุษย์เลยมีบ้างไหม และเรา
จะรังแกสัตว์เหล่านั้นได้หรือไม่

มีสัตว์คูไหนอีกบ้างที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ถ้าคนและสัตว์ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โลกนี้จะเป็นอย่างไร

ตอบคำถาม

๑) บทอ่านเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน” กล่าวถึงสัตว์ใดบ้าง

ตอบคำถาม

๒) สัตว์คู่ใดบ้างที่มีวิถีชีวิตที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ตอบคำถาม

๓) สัตว์ชนิดใดบ้างที่มีลักษณะน่าเกลียดหรือน่าขยะแขยง
แต่มีประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

ตอบคำถาม

๔) บทอ่านเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน” ให้ข้อคิดอะไรบ้าง

ขอองฬากจากครุ ให้หนุคนแก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

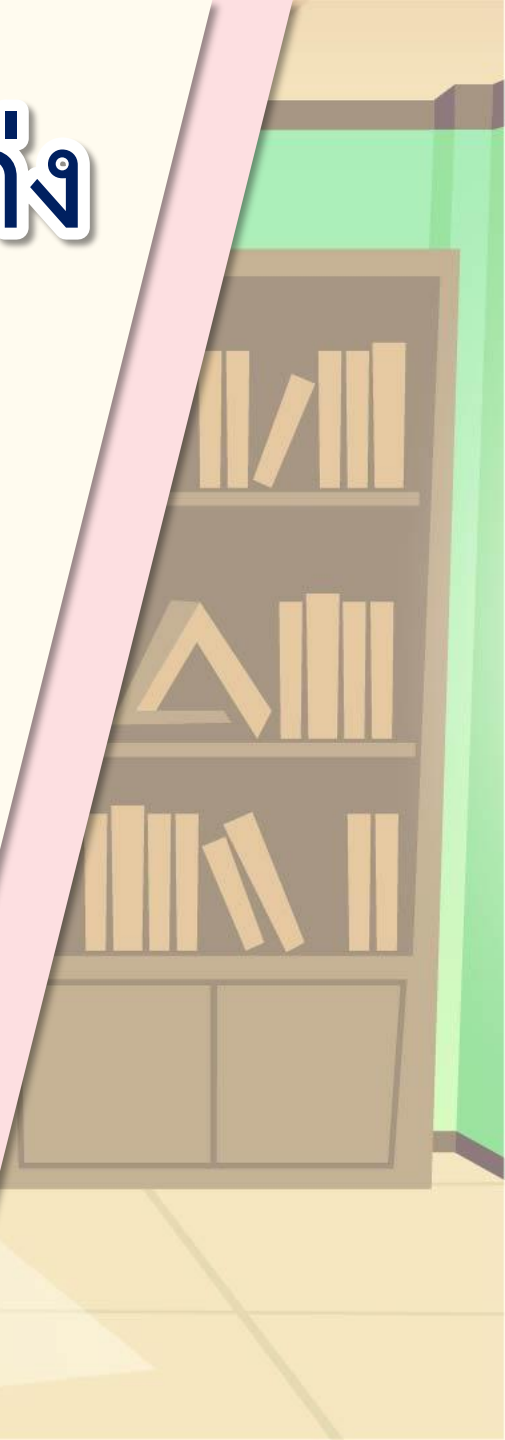
๑. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงาน
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และบันทึกผล

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๑
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑. สัตว์ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรแก่มนุษย์เลยมีบ้างไหม
และเราควรรังแกสัตว์เหล่านั้นหรือไม่ อย่างไร

๒. ถ้าคนและสัตว์ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
โลกนี้จะเป็นอย่างไร ลองแสดงความคิดเห็น

สรุป บทเรียน

๑. สัตว์ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรแก่มนุษย์เลยมีบ้างไหม
และเราควรรังแกสัตว์เหล่านั้นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เพราะสัตว์ทุกชนิดล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหรือในแหล่งที่อยู่อาศัยทั้งสิ้น สัตว์เหล่านั้นอาจจะไม่ได้ให้ประโยชน์กับมนุษย์ ในทางตรงทีเดียว แต่อาจจะส่งผลกับมนุษย์ทางอ้อม เพราะสิ่งมีชีวิตทุกชนิดทำให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ และการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตด้วยกัน

๒. ถ้าคนและสัตว์ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
โลกนี้จะเป็นอย่างไร ลองแสดงความคิดเห็น

มีธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีระบบนิเวศที่เหมาะสมต่อการ
ดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด มีความหลากหลายทางชีวภาพ
ไม่เกิดการเบียดเบียน และไม่มีสัตว์ชนิดไหนสูญพันธุ์ไปจากโลก

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

-
๑. หนังสือเรียนภาษาพาที ป.๔
 ๒. กระดาษสำหรับทำแผนภาพโครงเรื่อง
 ๓. ปากกาสีน้ำ

บทเรียนครั้งต่อไป

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

